

Katedra společenskovedního základu v kinantropologii

Fakulta tělesné výchovy a sportu

ORCID: [0000-0003-0633-1049](https://orcid.org/0000-0003-0633-1049)

Co vás k open science přivedlo a jak se Váš vztah k otevřené vědě vyvíjel?

Články publikované v otevřeném režimu jsou jednoduše dostupnější jak pro akademiky, z nichž ne všichni mají předplacený přístup k danému časopisu, tak zejména pro širokou veřejnost. Vzhledem k tomu, že mé články se snaží zlepšit pochopení sportu, především s ohledem na vytváření strategií pro úpravy pravidel, tak oceňuji možnost mít články dostupné i pro tuto skupinu. Například dnes jedno z velmi viditelných a přitom citlivých témat ve sportu je téma zařazování transžén do ženské kategorie. Diskuse zde bývá velmi úzce a jednostranně uchopená, někdy zcela chybí a téma se stává tabu. Dostupnost odborných článků z této oblasti je proto důležitá jak pro odborníky mimo akademickou sféru, tak pro běžnou veřejnost. Odborné články pomáhají rozšířit pohled na daný problém, najít možnosti, jak téma komunikovat a umožnit zapojení se do diskuse, případně některé výsledky aplikovat do praxe. Proto mám radost, že mé články mohou být publikovány v otevřeném režimu a přístupné širší veřejnosti.

Co z open science praxe je Vaším denním chlebem?

Pro mě osobně to znamená rychlé a snadné stahování článků, které si chci prostudovat, což mi šetří čas. Naopak pro mé články to znamená zlepšení viditelnosti a dostupnosti, a tím i větší čtenost, případně i citovanost.

Proč je podle Vás otevřenost ve vědě důležitá?

Otevřenost vědy je důležitá, protože dostupnost nových vědeckých výsledků umožňuje, že si je může přečíst širší veřejnost, tím se pak i zlepšuje naše myšlení o různých tématech a současných problémech a celkově se může zkvalitnit i veřejná diskuse. Nutnou součástí tohoto posunu je samozřejmě také to, aby se veřejnost naučila tyto články vyhledávat, číst a interpretovat, což by mělo být součástí vzdělávání na vysokých školách. Když se vrátím k výše uvedenému příkladu dnešní diskuse ohledně zařazování transžén do ženské kategorie sportu, tak se mi zdá, že díky novým a dostupným článkům se dnešní diskuse v této oblasti opravdu prohlubuje a celkově zlepšuje.

Co byste kolegům poradili, pokud by chtěli ve své praxi využívat open science principy

Open access má různé možnosti otevřenosti článků. Proto je vhodné si nejprve přečíst, jaké možnosti existují, potom se rozhodnout pro nejvhodnější řešení pro daný článek.

Které překážky je podle vás nutné překonat, aby se open science mohla stát běžnou praxí?

Články jsou výsledky naší práce a jejich cílem je, aby přispěly vědě a diskusi v daném oboru, aby jej posouvaly dál. Články přece píšeme, aby byly čteny, studovány, kritizovány a případně aby ideje z nich byly aplikovány do praxe. Děláte-li výzkum s tímto cílem, tak nevidím důvod, proč by měla být otevřená věda problémem.

Co pro Vás open science znamená?

Lepší dostupnost vědeckých výsledků pomáhá zlepšit veřejnou diskusi o současných problémech.

UNIVERZITA KARLOVA
Centrum pro podporu open science

doc. PhDr. Irena P. Martínková, Ph.D.

*"Lepší dostupnost
vědeckých výsledků
pomáhá zlepšit
veřejnou diskusi o
současných
problémech."*

Fakulta tělesné výchovy a sportu UK

ORCID iD:

» **0000-0003-0633-1049**

OPEN SCIENCE ŠAMPIONI UK

» **bit.ly/opensampioniuk**